

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	«Гідрометеорологія»
Спеціальність	«Е4 Науки про Землю»
Галузь знань	Е «Природничі науки, математика та статистика»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Гуйванюк Микола Романович – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України http://www.histukr.chnu.edu.ua
Контактний тел.	+380971706994
E-mail:	m.huyvanyuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8830
Консультації	середа з 13.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення освітньої компоненти є систематизація знань здобувачів вищої освіти з історії та культури України, аналіз історико-культурологічних фактів, надбань, умінь робити висновки, які допоможуть орієнтуватися в сучасному житті країни; закласти основи політичної культури здобувачів; допомогти здобувачам засвоїти прийоми роботи з науковою літературою суспільно-політичного та культурологічного спрямування; розгляд проблем розвитку української культури від первісного ладу до наших днів, зосередження основної уваги на найвидатніших досягненнях культури на кожному її етапі розвитку, розгляд взаємозв'язків української культури зі світовою, етапних досягнень українського народу в галузі культури упродовж тривалої боротьби за національну незалежність і власну державність.

Завдання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб забезпечити послідовне і цілісне вивчення курсу, використовуючи для цього всі види занять (лекції, практичні заняття, самостійну роботу). При цьому слід пояснити с здобувачам особливості вивчення цієї дисципліни, як науки, що відчуває на собі суб'єктивний вплив авторів, щодо історико-культурних процесів. Питання історії та культури України мають викладатися у прямому логічному зв'язку з поточним матеріалом з метою формування у здобувачів матеріалістичного світогляду і діалектичного методу пізнання. Одним із важливих завдань навчальної дисципліни «Актуальні питання історії та культури України» є підвищення освіченості здобувачів вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича. Отримані звання допоможуть у формуванні їх гуманістичного світогляду та сприятимуть розумінню сучасного демократичного і правового життя, а також готовності до інтелектуальної праці у формуванні незалежної держави.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1.

Тема 1	Середньовічна Русь у культурному просторі українського минулого.
Тема 2	Regnum Ruthenorum – феномен української державності.
Тема 3	На перехресті нових світів: Русь-Україна у складі ВКЛ та Королівства Польського (середина XIV – XVI ст.).
Тема 4	Генеза українського козацтва. Еволюція Війська Запорозького у XVI – перша половина XVII ст.

Тема 5	Епоха Хмельниччини. Козацька революція середини XVII ст. і відродження державності.
Тема 6	Феномен Руїни в українській історії. Культурний вимір «козацької епохи».
Тема 7	«Мазепинська доба» та згасання козацьких автономій у кінці XVII – другій половині XVIII ст.
МОДУЛЬ 2.	
Тема 8	«Два світи»: українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XIX ст.
Тема 9	«Із селян у націю»: формування модерної української ідентичності та культурний вимір українського відродження у XIX ст.
Тема 10	«Україна в огні і революції»: Відродження державності українського народу у першій чверті XX ст.
Тема 11	Радянська Україна у міжвоєнний період: від національного ренесансу до московського терору.
Тема 12	«Між двома проваллями»: Україна у Другій світовій війні.
Тема 13	Український вимір у десятиліття контрольованого лібералізму й наростання системної кризи Радянського Союзу.
Тема 14	Україна від «перебудови» до незалежності.
Тема 15	Російсько-український антагонізм: історична тяглість і сучасність.

Тематика семінарських занять

№	Назва теми з основними питаннями - план
Мод. 1	
Тема 1	Середньовічна Русь у культурному просторі українського минулого.
Тема 2	На перехресті нових світів: Русь-Україна у складі ВКЛ та Королівства Польського (середина XIV – XVI ст.).
Тема 3	Генеza українського козацтва. Еволюція Війська Запорозького у XVI – перша половина XVII ст.
Тема 4	Феномен Руїни в українській історії. Культурний вимір «козацької епохи».
Мод. 2	
Тема 5	«Час імперій»: соціально-економічні та політичні трансформації на українських землях у XIX – на початку XX ст.
Тема 6	«Україна в огні і революції»: Відродження державності українського народу у першій чверті XX ст.
Тема 7	«Між двома проваллями»: Україна у Другій світовій війні.
Тема 8	Україна від «перебудови» до незалежності.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог,

самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, творча робота, проект, презентація та ін.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chemivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(посилання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

<http://www.nbu.gov.ua>

<https://chtyvo.org.ua/>

<http://history.org.ua/uk>

<https://archives.gov.ua/ua/>

<https://diasporiana.org.ua/>

<https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

Детальна інформація щодо вивчення

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8830>

https://geoukr.chnu.edu.ua/media/uwwk2npx/rp1-apiku-hm_2025.pdf